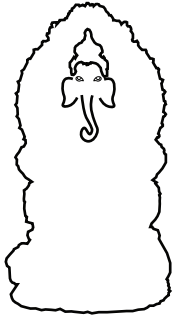
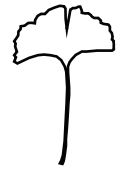

de wonderkamer *aan de wanden*

1. blad van de Gingko Biloba uit stadspark De Plantage

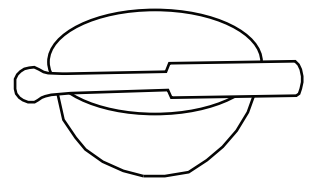

2a. Anoniem, Ganesha, papier-maché, 2008

Ganesha is de hindoestaanse 'beschermgod' van reizigers en huizen. Hij helpt je als je voor nieuwe keuzes staat of als je een nieuwe weg inslaat. Het beeld van papier-maché stond vanaf het begin van De Ketelfactory in de kantoorruimte, als beschermgod van het pand en van alles wat er plaatsvond.

2b. Anoniem, klankschaal, brons, 2008

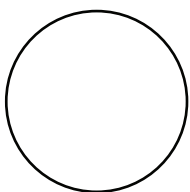
Deze klankschaal is gebruikt bij de viltcocon van Ton van der Laaken in de tentoonstelling Ontmoeting #20, 2014. De klankschaal stond vanaf 2014 in het kantoor van De Ketelfactory.

3. voorjaar 2020, publicatie De Ketelfactory

Hoe herinneren we ons straks het voorjaar van 2020? Die vraag stelde Winnie Teschmacher in april 2020 aan alle kunstenaars met wie ze in De Ketelfactory samenwerkte. Want al konden er dat jaar geen fysieke projecten plaatsvinden, samenwerken via een reeks publicaties was wel mogelijk. Hoe breng je je tijd door? Welke herinneringen dwarrelen in de beslotenheid van atelier, huis en tuin naar boven? Hoe kijk je naar de toekomst, de wereld, het leven voor je? Vijftig kunstenaars maakten een cahier waarin ze in tekst en beeld reflecteren op het vreemde voorjaar van 2020.

4. Olphaert den Otter, Silent Summer, Planet Earth with centered North Pole, 21 juni 2021, eitempera op doek en paneel, 2018

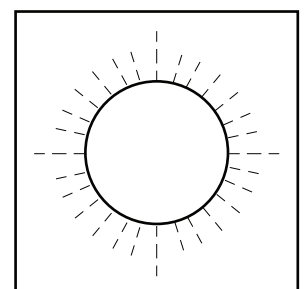

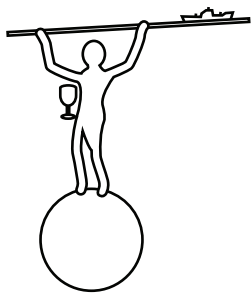
Speciaal voor de kunstmanifestatie snapshot of a larger order maakte Olphaert den Otter het werk Tondo Mondo, een enorme wereldbol, geschilderd in olieverf op een rond doek. Het werk hing vlak onder het plafond van de grote loods. Vanaf een verhoging, 75 meter verderop, kon je door een kijker de 'wereld' bestuderen. 'We zien altijd alleen óf detailfoto's óf juist het geheel waarin de details verloren gaan,' zegt Olphaert over het werk. 'Hier komen beide voor het eerst samen, en dat op een doek met een doorsnee van 240 centimeter. De uitdaging was enorm!' Vlak voor de opening van de tentoonstelling werd het werk door Museum Boijmans Van Beuningen aangekocht.

In de wonderkamer hangt de kleine opvolger van Tondo Mondo, speciaal gemaakt voor de collectie stil.

5. Niek Hendrix, Eclips, olieverf op paneel, 2021

Niek Hendrix heeft met regelmaat de eclips geschilderd, zoals voor zijn installatie Het Geheugentheater in De Ketelfactory, 2017. Het hiernaast afgebeelde werk heeft hij speciaal voor de wonderkamer gemaakt.

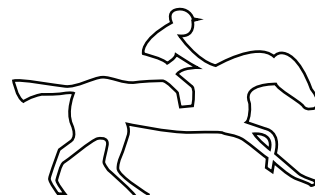

6. Sjef Henderickx, Waterweg Cultuurprijs, brons, 2011

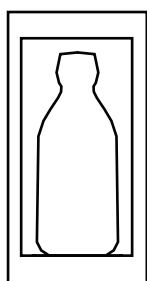
Eens in de twee jaar wordt de Waterweg Cultuurprijs toegekend aan een kunstenaar, project of kunstwerk met een bijzondere betekenis en met een relatie tot de regio's Nieuwe Waterweg Noord, Maassluis, Schiedam of Vlaardingen. In 2011 werd de prijs toegekend aan Stichting De Ketelfactory in Schiedam. Winnie Teschmacher ontving de prijs in de vorm van een cheque en een sculptuur van Sjef Henderickx. De prijs maakte mede het project door het beeld | door het woord mogelijk.

7. Eadweard Muybridge, Horse in Motion

Tijdens de Distillatie op 22 mei 2011 bij de tentoonstelling *Waarnemen | waarnemen* hield Jan Andriesse een korte voordracht. Daarbij gaf hij een kopie op papier van *The Horse in Motion* van Eadweard Muybridge als een soort multiple aan alle bezoekers. Het is een dierbaar voorwerp dat altijd op het kantoor van De Ketelfactory lag. Andriesse overleed in augustus 2021.

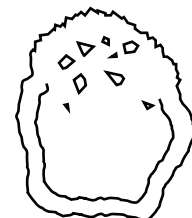
8. Jan van Munster, Tears from Heaven, opgevangen water uit de lucht van De Ketelfactory, 2012

Samen met Birthe Leemeijer exposeerde Jan van Munster in De Ketelfactory onder de noemer Door tijd en ruimte. Beide kunstenaars hielden zich bezig met het omzetten van essentie in materie. Het werk *Energy* van Van Munster bestond uit een koperen staaf met een vrieselement waardoor vocht uit de ruimte werd gekristalliseerd. Iedere ruimte kent zijn eigen luchtkwaliteit. Van Munster zette de installatie iedere dag uit, waardoor het water in flesjes opgevangen kon worden. Deze hemeltranen van helder water zouden volgens Van Munster energie geven en je jong houden.

9. Amethyst

Amethyst is een lila tot donkerpaars kleurige doorzichtige steen met een glasachtige glans. De steen behoort tot de macrokristallijne kwarts-familie. Amethyst heeft een beschermende en zuiverende werking en is vanwege die werking ook heel geschikt om een ruimte te zuiveren. Deze steen stond in het kantoor van De Ketelfactory.

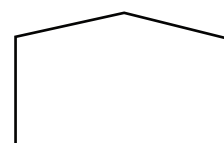

10. Sjaal gemaakt ter ere van het Kunchi Festival, Nagasaki, oktober 2019

De Nagasaki Kunchi is het festival van Suwa Shrine, dat elk jaar van 7 tot 9 oktober wordt gehouden in Nagasaki. Het festival wordt al zo'n vierhonderd jaar gevierd en omvat verschillende aspecten van de Chinese en Nederlandse cultuur, die een rol hebben gespeeld in de geschiedenis van de stad. Men denkt dat de naam van het festival afkomstig is van ku-nichi ('negende dag'), de negende dag van de negende maand van de maankalender. In oktober 2019 was Guus Rijken in Nagasaki aan het werk voor zijn project *Draak van het wit* (tentoonstelling in De Ketelfactory, 2020). Winnie Teschmacher vergezelde hem een aantal dagen en kreeg deze sjaal cadeau van een van de Japanse festivalgangers. Zij zag er blijkbaar erg Nederlands uit, dus hoorde de oranje sjaal bij haar.

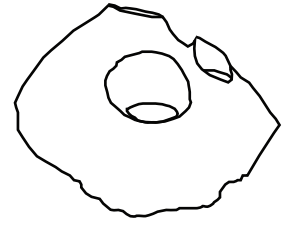
11. Anoniem, afbeelding ter ere van het Kunchi Festival, Nagasaki, oktober 2019

Guus Rijken gaf deze afbeelding als aandenken aan het Kunchi Festival aan Winnie cadeau.

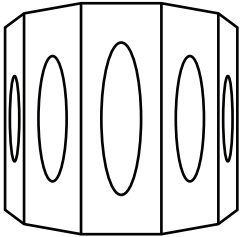

12. Femmy Otten, Water Hole #1 , uitgehold bruyère-hout, lapis lazuli en andere pigmenten, epoxy, 2017

Gastcurator Lucette ter Borg nodigde voor haar derde tentoonstelling in 2017 Femmy Otten uit. One year in ten was Ottens eerste solotentoonstelling. Dit werk van uitgehold wortelhout noemde Otten 'watergaten', die zij vulde met azuurblauw of 'helend' lapis lazuli. Water Hole #1 refereert aan iets wat lang geleden ontstond en nooit zijn magie verloor.

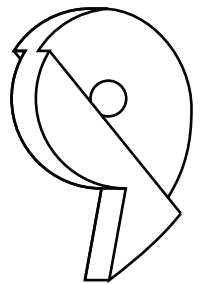
13. Karin van Pinxteren, La Chambre de Cathérine, model voor installatie in snapshot of a larger order, 2016

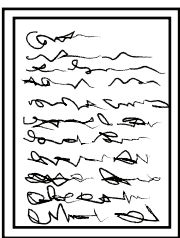
In de Noletloods stond in 2016 een reusachtige 'wondertrommel' van Karin van Pinxteren opgesteld. Een knalgroen object met twaalf grote ellipsvormige openingen als uitnodiging om naar binnen te kijken. Op de rode wanden van de binnenruimte waren beelden geprojecteerd. Cathérine Sardou, een vrouw met een koffertje, liep de kamer in en uit. Een nabeeld, herinnering of fragment uit een verhaal. Ook bij dit model wordt je blik onwillekeurig naar binnen getrokken.

14. Bernadet ten Hove, KOMMA in Braggadocio, acrylic One, vilt, 2019

Het werk van Bernadet ten Hove was te zien in de tentoonstellingen White Radiance (2013), snapshot of a larger order (2016) en stil (2019). In de reeks Present Presence (2016) bracht zij portretten van historische personen vanuit uiteenlopende schilderkunstige benaderingen terug tot hun essentie en tot het hier en nu. De reeks Foneten bestaat uit samenstellingen van gegoten wandsculpturen, waarin taal en klank het uitgangspunt vormen. In de wonderkamer is haar werk KOMMA in Braggadocio uit de collectie stil te zien. De braggadocio is het lettertype waarin de komma is vormgegeven. Het is het laatste werk dat Bernadet ten Hove maakte. Ze overleed in 2019.

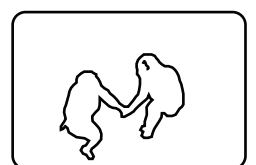
15. Marjolijn van den Assem, lettre/Brief/letter/brief (351) geschreven met kroontjespen en Oost-Indische inkt op museumkarton, 2016

Deze brief is een directe herinnering aan het speciaal gebouwde paviljoen van Marjolijn van den Assem voor de tentoonstelling snapshot of a larger order. Een brief van dichter Hölderlin vormde de aanleiding. Marjolijn schreef de brief uit 1802 honderden keren over en liet haar inspiratiebron, de filosoof Friedrich Nietzsche, fictief antwoorden in 1888. Door de eindeloze herhaling, de schoonheid van de woorden en de raadselachtige correspondentie, ontstond een intrigerend paviljoen. Dit is brief 351, gegeven aan Winnie, als dank voor snapshot of a larger order.

16. Masao Yamamoto, Nagare, Gelatin Silver Print, nr.39/51, 2020

Een foto door Masao Yamamoto was in 2018 de aanleiding voor de tentoonstelling van Anke Roder: The Eye is the Centre / Magnify Me. Op de foto was een vogeltje op een hand te zien. De tederheid van het beeld was de kern van alle werken in de tentoonstelling. Voor Winnie was het werk de aanleiding voor een volgende tentoonstelling waarin Japanse fotografie aandacht kreeg. Dat werd time travel met Miho Kajioka (een goede bekende van Masao Yamamoto) en Rens Horn (2019). Deze foto van twee aapjes in Nagano heeft eenzelfde gevoeligheid als de eerder genoemde foto van Yamamoto.

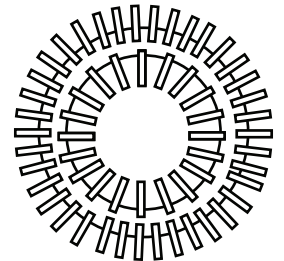

17. Christiaan Kuitwaard, White Box Painting #297, olieverf op paneel, 2019

Door middel van een witte box waarin hij steeds wisselende voorwerpen plaatst, kan Christiaan Kuitwaard zich optimaal concentreren op de werking van licht en schaduw. Zoals het nummer van dit werk al aangeeft, ontstaat op deze wijze een grote reeks schilderijen, allemaal van het formaat 28 x 20 cm. In 2018 exposeerde Christiaan samen met Philip Akkerman in De Ketelfactory met de tentoonstelling series, series. Kuitwaard werkt sinds 2010 aan zijn White Box Paintings, Akkerman schildert sinds 1981 zelfportretten. Voor deze tentoonstelling maakten zij een speciale serie en twee leporello's.

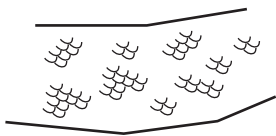
18. Frank Åsnes, z.t., karton en knijpers, 2021

De vrienden Frank Åsnes en Aeneas Wilder maakten samen de tentoonstelling Working around the World (2011). Het was de eerste internationale tentoonstelling in De Ketelfactory. De ruimten werden gevuld met indrukwekkende ruimtelijke constructies. Aan de basis van hun werk ligt eenzelfde gevoel voor eenvoud. Met kleurige knijpers maakte Åsnes monumentale objecten. Dit kleine object maakte hij speciaal voor de wonderkamer.

19. Vel van een Boa Constrictor, 2020

Tijdens de tentoonstelling S van Juul Kraijer in 2020 hing het vel van een reusachtige python aan de muur van De Ketelfactory. De slang als oersymbool stond centraal in de tentoonstelling. Via Kraijers tekeningen, foto's en video's kruip je in de wereldgeschiedenis, mythen en magische verhalen rond slangen. Winnie bezocht met Kraijer het domein der slangen van Ferry Torrez. Daar ontdeed de Boa Constrictor zich op dat moment van dit vel. Deze slangen vervellen ongeveer eens in de 8 weken.

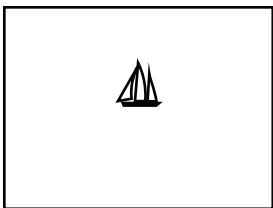
20. Philip Akkerman, Ingrid van Santen, olieverf op paneel, 1989

Philip Akkerman exposeerde in 2018 samen met Christiaan Kuitwaard in de tentoonstelling series, series in De Ketelfactory. Ingrid van Santen, kunsthistoricus en gastcurator van de Reis, werd door Akkerman in 1989 in zijn atelier geschilderd. Aanleiding was een door Ingrid van Santen gecureerde tentoonstelling van Haagse kunstenaars in Tokio, waar Akkerman pentekeningen van Haagse straten, pleinen en gebouwen liet zien. Werk dat niet veel mensen kennen, net als dit buitenbeentje binnen zijn oeuvre.

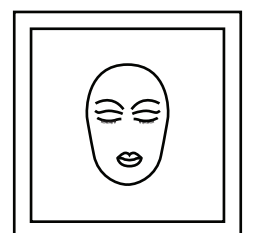
21. Emma van der Put, Ship, videoloop zonder geluid, 16 minuten, 2012

Het is geen opvallend werk. Klein formaat, zwart-wit, zonder geluid. Maar zodra je het hebt ontdekt, blijf je kijken. Het kleine bootje op zee blijft maar rondjes varen, verdwijnt uit beeld om weer terug te keren. Gastcurator Florette Dijkstra nodigde in 2012 zeven kunstenaars in De Ketelfactory uit voor de tentoonstelling unexpressive. In de publicatie scheef ze: 'De videoloop Ship toont de eindeloze rondgang van een bootje op zee, waar geen mens aan te pas komt.'

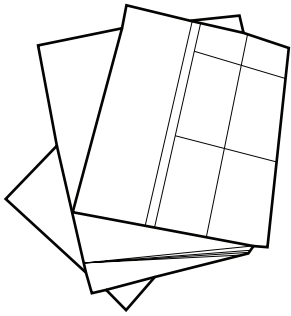
22. Marina Abramović, Dodenmasker

Gefascineerd door het werk en de mentaliteit van Marina Abramović ondernam Winnie meerdere reizen om haar tentoonstellingen te bezoeken. In Manchester zag ze de opera The Life and Death of Marina Abramović en kreeg ze het plan een tentoonstelling rond de opera in De Ketelfactory te organiseren. In 2012 werd dit gerealiseerd met schetsen van regisseur Robert Wilson, kleurenfoto's van Lucie Jansch, liederen van Antony en het dodenmasker van Abramović. De foto's bleven in het kantoor en de bovenruimte van De Ketelfactory hangen en het dodenmasker is voor Winnie een dierbaar relikwie.

de wonderkamer

in de vitrine

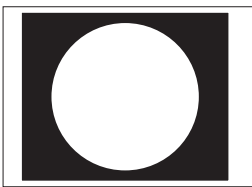
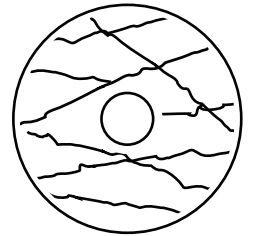

23. Arita Baaijens, landkaarten

Bovenop de stapel met kaarten van de woestijn en Egypte ligt een kaart met de route die Arita aflegde tijdens haar soloreis in 1990-1991. Vanaf 2000 ging Winnie met Arita mee naar de Egyptische woestijnen. Dagenlang liepen ze met de kamelen, die hun bagage en fourage droegen. Op de landkaarten van Arita is te zien hoe weinig de kaartenmakers hebben aangegeven. Het zijn oude militaire kaarten waarop te midden van de leegte af en toe een aanwijzing staat. 'Three bushes' of 'a well', daar moet je het mee doen. Samen met horloge en kompas, en zonder GPS, werd de weg gevonden.

24. Anoniem, Bi, jade (nefriet)

De Chinese Bi-schijf komt uit de verzameling van Winnie en is al jaren een bron van inspiratie voor haar. De stenen schijf met het gat erin is een ritueel voorwerp dat kosmische kennis overbracht en werd gebruikt tijdens de Chinese Liangzhu cultuur (rond 3.000 v. Chr.). Doden kregen het voor hun hemelreis mee in hun graf. Het werd onder meer op de borst en bij het hoofd gelegd, en diende als verbindende schakel tussen aarde en hemel. De cirkel is een vorm die op veel manieren en in allerlei rollen in de tentoonstelling terugkeert. Het verhaal van De Ketelfactory kan na afloop van deze tentoonstelling ook als 'rond' worden gelezen.

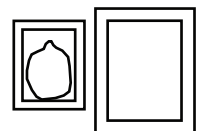

25. Simon van Til, ansichtkaart met afbeelding van Moonlit Disk

In de publicatie van de tentoonstelling *unexpressive* in 2012 schrijft curator Florette Dijkstra: 'In Moonlit Disk kaatst een vlakke schijf het licht van een vollemaansnacht terug naar de maan. Het is een schijf die met zijn spiegellende vermogen zelf functioneert als maan.' Simon van Til beschreef zijn uitgangspunten in een mailwisseling met Mirjam Kuitenbrouwer in dezelfde publicatie.

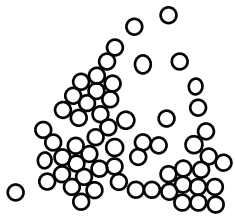
26. Aeneas Wilder, The raven holds you in its beak neither can speak kistje van walnotenhou, walnoot, goudverf, 2018

Aeneas Wilder maakte voor de tentoonstelling *stil* (2019) een houten kistje waarin hij een met goud beschilderde walnoot legde. 'De familie van mijn vrouw Naoko heeft een walnotenboom, op ongeveer honderd meter van ons huis in Japan,' zegt hij over het werk. 'De boom produceert elk jaar een overvloed aan walnoten. Generaties lang werden de walnoten geoogst. De laatste persoon die dat met zorg deed, was Naoko's moeder. Drie jaar geleden stierf ze onverwacht. Ze had het oogsten van de walnoten niet kunnen voltooien. Nu ben ik ermee begonnen, hoewel ik er niet toe kan komen ze open te breken om de noten eruit te halen – het werk is arbeidsintensief en tijdrovend, en levert per walnoot maar een kleine hoeveelheid voedsel op. Ik verzamel ze elk jaar en sla ze op, en op een gegeven moment ga ik er iets mee doen. Ik kom er niet makkelijk vanaf!'

27. Robert Zandvliet en Harrie Haarsma, Veronica

Bij elke tentoonstelling verschijnt een publicatie. Soms is het een kunstenaarsboekje, zoals Veronica van Robert Zandvliet en Harrie Haarsma, dat verscheen bij hun gelijknamige tentoonstelling. In de wonderkamer staat de originele dummy als leporello opgesteld.

28. herman de vries, juniperus communis & die wiese | the meadow, editie, 2014

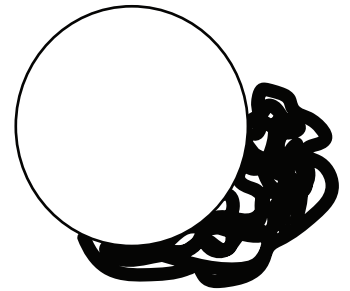
Editie die ter ere van de tentoonstelling no thing (2014) werd uitgegeven in samenwerking met Peter Foolen Editions. In de tentoonstelling was een installatie van jeneverbessen te zien die waren geschonken door Nolet Distillery. Deze bessen komen uit de installatie.

29. Anoniem, sjamanenspiegel uit Siberië, oud en gebruikt

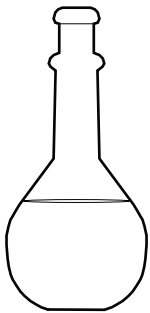
Sjamanenspiegels, the Toli, of magic mirrors zoals ze ook wel worden genoemd, werden enkele eeuwen voor Christus voor het eerst in het oude China en Japan gemaakt, en later ook in Korea. In China werden ze gezien als een symbool voor kracht en rijkdom. In Siberië werden ze door de sjamanen gebruikt. Ze zijn van brons, ijzer, zilver of koper gemaakt.

De maker van zo'n spiegel stond in hoog aanzien en was vaak een bekende van de plaatselijke sjamaan. Tijdens het vervaardigen werden de 'geesten' uitgenodigd om hun werk te doen in het 'huis' van de spiegel. Na veel rituelen en inwijdingen werd de spiegel overhandigd aan de plaatselijke sjamaan, die er vervolgens mee ging werken. Aan de achterkant van de spiegel zit een knop waaraan vaak kleurige doeken werden gehangen: een cadeau van dankbare cliënten die dankzij de spiegel waren genezen.

Deze spiegel komt uit Winnies collectie en is een belangrijk gebruiksvoorwerp in rituelen.

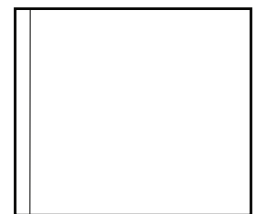
30. Birthe Leemeijer, L'essence de Mastenbroek, eau de polder, parfum, 2006

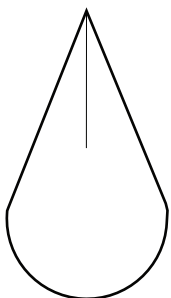
Een van de legendarische projecten die deel uitmaakten van het Belvédèreprogramma voor polder Mastenbroek, was de productie van het parfum l'Essence de Mastenbroek. Voor Birthe Leemeijer was de geur het bijzondere van de polder. Ze legde die vast in een parfum waarin je de polder, het gras, de kruiden, het hooi en het voorjaar kunt ruiken. Voor het parfum ontwikkelde ze een bijzonder flesje, mooi verpakt en gepresenteerd. Het werd een tijdlang bij de Amsterdamse Bijenkorf verkocht. Na 2006 raakte het parfum wat in de vergetelheid. Het parfum is in 2011 weer opgepakt als onderdeel van het Polderplan. De bedoeling is om naast de bestaande flacon een 'streekproduct' aan te bieden waardoor mensen wel moeten terugdenken aan deze bijzondere polder.

31. Bill Laswell, City of Light, cd, 1997

'Nothing: there was no day or night, pure reality ...' Deze tekst werd gebruikt in de inleiding van de publicatie stil. De oergons uit het eerste nummer is de basis van de soundscape die Winnie maakte voor haar Dieptekijkers.

32. Oloïde, hout van de jeneverbes, 2020

De oloïde is een geometrisch lichaam dat is uitgevonden door de Zwitserse uitvinder, wiskundige en kunstenaar Paul Schatz. Het lichaam maakt een tuimelende beweging waarmee het zichzelf helemaal afwikkelt, terwijl het voortbeweegt over een plat vlak. Bij het rollen is de lengte van de contactlijn constant. Aan de basis van de uitvinding van de oloïde ligt Schatz' ontdekking van de inversie van regelmatige veelvlakken, de kubus in het bijzonder. Later bleek de oloïde ook een praktische waarde te hebben: de vorm is een zeer efficiënt hulpmiddel bij het mengen van vloeistoffen. Van deze toepassing wordt bijvoorbeeld gebruikgemaakt in het proces van waterzuivering.

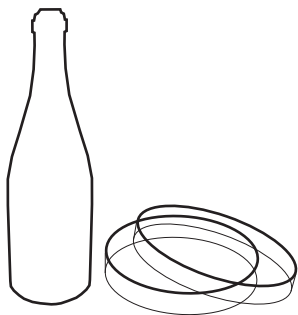
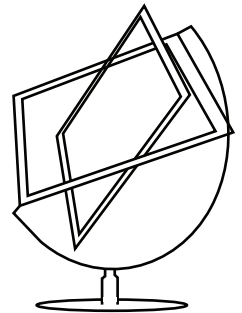
Dit model (gemaakt door Martin van der Meulen) is de basisvorm voor meerdere sculpturen van Maria Blaisse.

de wonderkamer

op de tafel

33. Mirjam Kuitenbrouwer, Taatsraamglobe, messing, fresnellens, 2011

De Taatsraamglobe van Mirjam Kuitenbrouwer is afkomstig uit haar Recursiecabine die in 2012 te zien was op de tentoonstelling unexpressive. 'De Taatsraamglobe bestaat uit een stalen raam waarin een wereldbol is bevestigd, een instrument dat je vooral associeert met kamergeleerden,' schrijft Kuitenbrouwer. 'In de messing globestandaard is tussen de eindpunten van een halve cirkel een vierkante raamsponning draaibaar opgehangen. Hierin staat een taatsend raamkader dat in een handomdraai kan worden veranderd in een tuimelraam. Wordt het raam over de diagonale as in de standaard gekanteld, dan verandert de positie van de raamscharnieren van verticaal naar horizontaal. Het raamkader is gevuld met een grote fresnellens. Als je er op afstand doorheen kijkt, wordt de hele omgeving erin samengebald.'

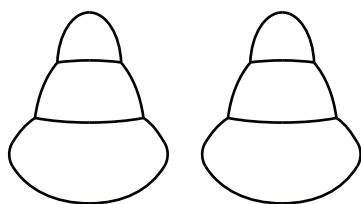

34. Loek Grootjans, Storage for Distorted Matter, diverse materialen, 2012

Ook Loek Grootjans nam deel aan de expositie unexpressive in 2012. In zijn langlopende project Storage for Distorted Matter worden sporen verzameld en opgeslagen. Loek graaft DNA uit het verleden op en conserveert het. De geur van Ketel1 is een haarscherpe herinnering uit zijn jeugd. Hij conserveerde het in een petrischaal. Het bijbehorende verhaal is onlosmakelijk onderdeel van het werk.

35. Hans van Bentem, model voor Keep on Dreaming!, porselein, 2016

Hans van Bentem bekwaamde zich in het maken van monumentale sculpturen, meestal voor de openbare ruimte. Zijn zoektocht naar traditionele ambachtelijke materialen bracht hem in verschillende landen: in Tsjechië voor kristal, India voor brons, China voor porselein en Marokko voor koperwerk. In de tentoonstelling snapshot of a larger order liet Van Bentem de grote installatie Keep on Dreaming! zien, die bestond uit een groot, veelvingerig beeld van ongebakken klei en een reusachtige 'schedel' die was samengesteld uit voorwerpen van wit porselein. Het werk in de wonderkamer is een voorstudie voor dit complexe werk.

36. Johan Meijerink, Just a little bit, lood, 2008

Olphaert den Otter stelde in 2012 voor de werken van Johan Meijerink in De Ketelfactory tentoon te stellen. De kunstenaar was in 2011 overleden. Cathy Jacob en Catalijn Ramakers maakten allebei een presentatie van zijn werk. Winnie werd getroffen door de verstilling van de beelden, Johans liefde voor materialen en vorm, en de voelbare energie van de werken. Den Otter: 'Nooit zou Johan grote woorden in zijn mond hebben genomen. Over spiritualiteit spreken was hem volkomen vreemd. Maar kijk naar zijn werk en je ziet hoe intens het is gecondenseerd: helemaal ding, maar ook helemaal ziel.'